

1959 джилин сентябрин 28-д Москван күч-көлсч-рин митинг деер келсн Н. С. ХРУЩЕВИН үг

(Эклицнь хойрдгч халхд).

ачирнь сән чик халәцтә улс дунд бә-
әнә, президентд болхла, эврәннь сө-
двәрән тер кевтнь болн, ташр деер-
нь седсн цагтан күңәлгәнд талдан
харшлт бәәдг бәәдлтә. (Альх ташл-
гьн).

Үнтә үүрмүд, мана орн-нутгудин
хоорнд зөвшәл күңхин төлә, мана әм-
тсин хоорнд иньгилгь делдхин төлә
болн төвкнүн бәәдлин төлә ода бәәх
төрин шиидвр күңхд президент эврән-
нь седклән болн чидлән хармншго-
днь алмацдж бәәхшив гидж би
таднд келхәр бәәнәв. (Альх ташлгьн).

Дакад деернь, Америкд, президен-
тлә нег аю биш чидлмүд бәәнә гидж
мини седклд орв. Тер чидлмүд «ки-
ти дәәг» цааранднь кехәр, дәәнә зер-
зев икдүлхәр бәәцхәнә. Тер чидлмүд
икинь аль бичкнинь, эврәннь үлмәнд
орулдж чадхинь, аль чадшгогинь, пр-
езидентиг дөнъндг чидлмүд дидлдж
чадх-угагьинь, — терүг американск
әмтсин ик зунь дөнъннә, — би эн
сурврумудт таслгч хәрү бгхдән адгь-
хар седдж бәәхшив.

Цаг-сән селвгч, — гидж орс улс
келдмн: «өрүн асхнас цецрхг». Эн
йир ухатагьар келгддж. Тиштхлә, би-
дн өрүн күртл күләй, ташр деернь
бидн өдрин чилгчәр нисдж ирввдн,
тегәд асхн болдж одв. Бидн эн тус-
кар сәәнәр цәәлгьджд автл негнәс
үлү чигн өрүн давад бәәх. Болв би-
дн элкән теврәд, олн әмтнә хоорндж
халәц-бәрцин стрелк әлдәрән хәлә-
нә гиггәд өр цәәхинь күләггәд сууш
угавдн.

Бидн чигн эврәннь халхас баро-
метрин стрелк шуургьн тал болх
биш, нам сольгдх тал чигн хәләшго-
рар, зуг чилгриг үзүлдгәр кехәр сед-
хвдн. (Удан шуугата альх ташлгьн).

Үүрмүд, ода төвшүн джиргьлин
бәәдл дегәд ик гидгәр өссн цагт, со-
циалистическ лагерь миллиард шаху
күн күрч өссн деерән ик гидгәр әдл-
аху кедж гаргьх аргь бәәх цагт, Со-
ветск Союзин промышленностин болн
селәнә әдл-ахун, эрдм-сургьулин,
техникин болн гегән герлин цагт ни-
төвкнүн бәәхин төлә ик төр күңәдж
болхд ицжәнәв.

Бидн эврәннь керг-үүлиг цуг әмт-
нә уханд, үнд, дөнъгд даалгьнавдн.
Дакад деернь бийсдән бәәдг чидлин
шөрнъгәр (потенциалар) түшг авнав-
дн. «Киити дәәг» цааранднь кеггәд
бәәх, терүг кезә болвчи халунд ху-
врәх саната улс ода мана цагт ухан
уга күн, терүнәннь галд бийнь үкх-
әр зуг дә әкхән медтхә. (Альх таш-
лгьн).

Эн тоолвр уга әмтст тедниг номгь-
рулгч ниилг өмокс кергтә. Государ-
ственн ухан, күмн-әмтнә седкл-ухан
диилхинь бидн иткджәнәвдн. (Альх
ташлгьн). Пушкинә төв, сәәхн үгәр
велхд: «Ухан-медрл менд болтха, ха-
рнъгьу даргдтхә!» (Удан альх таш-
лгьн).

Москван үнтә үүрмүд! Бидн Төрскн
нутгурн ирдж, советск улсин манд
әнъяр чирәс үзхдән ик хүвтәвдн.
(Альх ташлгьн).

Туурмджта ленинск партин гард-
врар коммунизм диилвртәггәр тосх-
дж йовх алдр советин улс менд болт-
ха! (Удан альх ташлгьн).

Советск-американск ни-негн бәәл-
гьн менд болтха! (Удан альх ташл-
гьн).

Цуг делкән әмтнә хоорндан ни-не-
гн бәәлгьн менд болтха! (Шуугата
альх ташлгьн. Цугьар босцхана).